

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kaksikielisyysohjelma

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
Vanda och Kervo välfärdsområde

Sisällysluettelo

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kaksikielisyysohjelma	3
Asiakas.....	4
Asiakasta koskeva toimintasuunnitelma.....	4
Henkilöstö	7
Henkilöstöä koskeva toimintasuunnitelma.....	8
Tukitoiminnot	10
Tukitoimintoja koskeva toimintasuunnitelma.....	11
Kansalliskielilautakunta	13
Hallintosääntö ja talousarvio	13
Oikeusperuste	15

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kaksikielisyysohjelma

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue on kaksikielinen. Meidän tulee turvata ruotsinkielisten asukkaidemme oikeudet kaikissa palveluissamme ja varmistaa kielellinen saatavuus.

Jokaisen asiakkaan tulee saada palvelua valitsemallaan kansalliskielellä. Asiakasturvallisuus edellyttää, että jokainen yksilö tulee ymmärretyksi. Asiakkaan mahdollisuus käyttää omaa kieltään vaikuttaa myös merkittävästi siihen, miten hän kokee palvelun. Kielellisten oikeuksien toteutuminen on lisäksi edellytys muiden oikeuksien, kuten itsemääräämisoikeuden ja tiedonsaantioikeuden, toteutumiselle.

Tämä kaksikielisyysohjelma tukee henkilöstöä toteuttamaan jokaisen oikeutta saada palvelua suomeksi tai ruotsiksi oman valintansa mukaan. Ohjelma tukee myös hyvinvointialueemme arvoja: oikeudenmukaisuutta, vastuullisuutta ja rohkeutta.

Ohjelmassa on kolme painopistealuetta: asiakas, henkilöstö ja tukitoiminnot.

Asiakas

Hyvä kohtaaminen edellyttää, että pystymme tarjoamaan palvelua molemmilla kansalliskielillä. Asiakas päättää, tapahtuuko asiointi ammattihenkilön kanssa ruotsiksi vai suomeksi.

Asiakkaidemme on voitava aina tuntea olonsa turvalliseksi puhuessaan omaa kansalliskieltään ja tulla ymmärretyksi. Tämä koskee niin suullista, kirjallista kuin digitaalista asiointia. Viestinnän ja tiedottamisen yleisten periaatteiden mukaisesti myös asiakasviestintämme on oltava kaksikielistä.

Asiakasta koskeva toimintasuunnitelma

Tavoite

Asiakas päättää asiointikielen ja tuntee olonsa turvalliseksi puhuessaan omaa kieltään, joko ruotsia tai suomea, asioidessaan ammattilaisten kanssa.

Toimenpide/Menettely	Mittari	Vastuullinen
Asiakaspalautetta on kerättävä myös ruotsiksi. Asiakaspalvelua koskevissa kyselyissä on tiedusteltava asiakkaan kielellisten oikeuksien toteutumista. Hyvinvointialueen asiakaspalautelomakkeeseen sisältyy kysymys siitä, onko asiakas saanut palvelua ja mahdolliset ohjeet omalla kielellään.	Kaikki asiakaspalautelomakkeet ovat saatavilla ruotsiksi.	Järjestämisen tuen johtaja
	Kaikissa ruotsinkielisissä lomakkeissa kysytään yksiselitteisesti, ovatko asiakkaan kielelliset oikeudet toteutuneet eli onko hän saanut palvelua ja ohjeistusta ruotsiksi.	Järjestämisen tuen johtaja
	Kaikkiin asiakaspalautelomakkeisiin sisältyy kysymys siitä, onko asiakas saanut palvelua ja mahdolliset ohjeet omalla kielellään.	Järjestämisen tuen johtaja
Henkilökunta kysyy asiakkaalta, millä kielellä hän haluaa tulla kohdatuksi.	Hyvinvointialueen asiakaspalautelomakkeessa vähintään 90 prosenttia ruotsinkielisistä vastaajista vastaa myöntävästi kysymykseen siitä, onko hän	Toimialajohtajat ja pelastusjohtaja

Toimenpide/Menettely	Mittari	Vastuullinen
	saanut palvelua ja mahdolliset ohjeet omalla kielellään.	
Kaikkien tasojen johtoryhmät käsittelevät kerran vuodessa kaksikielisyysohjelman ja sen toimintasuunnitelman sekä kaksikielisyttä koskevaa lainsäädäntöä.	Kaksikielisyysohjelmaa, toimintasuunnitelmaa sekä kaksikielisyttä koskevaa lainsäädäntöä on käsitelty kaikissa johtoryhmissä edellisen kalenterivuoden aikana vuosikertomukseen liittyvän raportoinnin yhteydessä.	Hyvinvointialueen johtoryhmä
Työyksiköillä on prosesseja, joiden avulla ohjataan riittävän hyvää ruotsin kieltä puhuvat työntekijät palvelemaan niitä asiakkaita, jotka ovat valinneet ruotsin asiointikielekseen.	Jokaisella palvelualueella on käytössä prosesseja, joilla ohjataan ruotsia riittävän hyvin osaavat työntekijät palvelemaan niitä asiakkaita, jotka ovat valinneet ruotsin asiointikielekseen.	Toimialajohtajat ja pelastusjohtaja
Asiakasrajapinnassa toimivissa yksiköissä on oltava kaksikielistä henkilökuntaa jokaisessa työvuorossa. Tämä koskee myös neuvontapisteitä ja puhelinvaihdetta.	Asiakasrajapinnassa toimivissa yksiköissä on kaksikielistä henkilökuntaa jokaisessa työvuorossa.	Palvelualuejohtajat

Tavoite

Kaksikielisyys näkyy asiakasviestinnässä.

Toimenpide/Menettely	Mittari	Vastuullinen
Asiakasohjeita ja esitteitä on saatavilla suomeksi ja ruotsiksi, ja ne pidetään ajan tasalla.	Jokaisella palvelualueella on ruotsinkieliset asiakasohjeet.	Palvelualuejohtajat

Toimenpide/Menettely	Mittari	Vastuullinen
Kaikki uudet opasteet tilojen ulkopuolella ja sisällä ovat vähintään ruotsin- ja suomenkielisiä.	Jokainen palvelualue on ohjeistanut tehtäväalueitaan siitä, että kaikki uudet opasteet toimitiloissa ovat vähintään ruotsiksi ja suomeksi. Opasteissa noudatetaan hyvinvointialueen opastekonseptia.	Palvelualuejohtajat
Yksikieliset opasteet korvataan opasteilla, jotka ovat vähintään ruotsin- ja suomenkielisiä.	Jokainen palvelualue on ohjeistanut tehtäväalueitaan siitä, että kaikki yksikieliset opasteet korvataan opasteilla, jotka ovat vähintään ruotsin- ja suomenkielisiä. Opasteissa noudatetaan hyvinvointialueen opastekonseptia.	Palvelualuejohtajat
Viestimme ruotsiksi sosiaalisessa mediassa.	VAKE on julkaissut viimeisten kahdentoista kuukauden aikana ruotsinkielisiä päivityksiä sosiaalisessa mediassa vähintään kerran jokaisena kalenterikuukautena.	Viestintäjohtaja
Hyvinvointialueella on päteviä kääntäjiä sekä käytettävissään korkealaatuisia ostettuja käännöspalveluita.	Kaikki hyvinvointialueen verkkosivuston sisältö on saatavilla suomeksi ja ruotsiksi, lukuun ottamatta yksikielistä toimintaa koskevaa sisältöä.	Viestintäjohtaja
	Palautekyselyn mukaan käännöstilausprosessin keskiarvosana on hyvä.	Viestintäjohtaja
Ruotsinkielisessä viestinnässä noudatetaan yleisiä ohjeita viestinnän ja tiedottamisen periaatteista.	Ruotsinkielinen viestintä sisältyy yleisiin ohjeisiin viestinnän ja tiedottamisen periaatteista.	Viestintäjohtaja

Henkilöstö

Kaikilla sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöillä on oltava asiakasturvallisuuden varmistamiseksi tarvittava kielitaito.

Jokaisen työntekijän tulee tiedostaa

- että hyvinvointialueemme on kaksikielinen
- mitä kaksikielisyys tarkoittaa hänen omassa työssään
- että tunnekieli on tärkeä tekijä asiakaskohtaamisten onnistumisessa.

Lähijohtajien tulee

- ottaa kaksikielisyys puheeksi uusien työntekijöiden rekrytoinnin ja perehdytyksen yhteydessä sekä kehityskeskusteluissa
- hakea kielenkäyttölisiä, kun se on perusteltua
- testata tai selvittää hakijoiden molempien kansalliskielten käytännön kielitaito rekrytoinnin yhteydessä
- arvioida työntekijöidensä kielikurssitarpeet sekä kannustaa kieliopintoihin.

Hyvinvointialueen johdon tulee

- edistää myönteistä suhtautumista kaksikielisyyteen
- kannustaa kummankin kansalliskielen käyttöön
- luoda edellytykset sille, että työntekijät voivat ylläpitää ja kehittää kielitaitoaan, erityisesti ammattisanaston osalta.

Yksiköissä, joissa on ruotsinkielisiä asiakkaita, jokaisessa työvuorossa on oltava kaksikielistä henkilökuntaa. Tämä koskee myös neuvontapisteitä ja puhelinvaihdetta.

Rekrytoinnissa on huomioitava kaksikielisen henkilöstön tarve. Tämän tarpeen määrittelemiseksi hyvinvointialueen on ylläpidettävä rekisteriä jokaisen työntekijän kielitaidosta sekä julkaistava jatkuvasti tähän tietoon perustuvaa tilannekuvaa.

Kaikilla työntekijöillä on oltava jatkuvasti pääsy maksuttomille kansalliskielten kursseille työntekijän ja toimintayksikön tarpeiden mukaisesti.

Kielenkäyttölisiä voidaan myöntää työntekijälle HR:n ohjeistuksen mukaisesti. Kielenkäyttölisiä pyritään kehittämään kannustavammaksi.

Henkilöstöä koskeva toimintasuunnitelma

Tavoite

Henkilöstö tietää, että Vantaan ja Keravan hyvinvointialue on kaksikielinen organisaatio ja mitä se tarkoittaa.

Toimenpide/Menettely	Mittari	Vastuullinen
Henkilöstö tietää, että Vantaan ja Keravan hyvinvointialue on kaksikielinen organisaatio ja mitä se tarkoittaa.	Hyvinvointialueen johtoryhmään kuuluu kaksikielisyydestä vastaava johtaja.	Hyvinvointialueen johtoryhmään osallistuu johtaja, joka vastaa hyvinvointialueen kaksikielisyydestä.

Tavoite

Henkilökunnan kielellinen palveluallttius on hyvä.

Toimenpide/Menettely	Mittari	Vastuullinen
Henkilöstön kielitaito kartoitetaan.	Tiedämme, kuinka monta ruotsinkieliseen palveluun kykenevää työntekijää kullakin tehtäväalueella on, ja henkilöstön kielitaitotiedot ylläpidetään ajantasaisina.	Toimialajohtajat ja pelastusjohtaja
Kaksikielisyyys ilmenee työpaikkailmoituksista ja rekrytoinnissa.	On olemassa ohje, joka velvoittaa jokaisen lähijohtajan tiedottamaan uusien työntekijöiden rekrytoinnin ja perehdytyksen yhteydessä hyvinvointialueen lakisääteisestä kaksikielisyydestä, kaksikielisyysohjelmaa koskevasta toimintasuunnitelmasta sekä kielenkäytöstä.	Henkilöstöjohtaja

Toimenpide/Menettely	Mittari	Vastuullinen
Rekrytoinnissa on otettava huomioon kaksikielisen henkilöstön tarve. Tämän tarpeen määrittelemiseksi hyvinvointialueen on ylläpidettävä rekisteriä jokaisen työntekijän kielitaidosta ja julkaistava vuosittain tilannekuva osavuositauksessa.	Hyvinvointialueella on rekisteri jokaisen työntekijän kielitaidosta.	Henkilöstöjohtaja
	Hyvinvointialue julkaisee jatkuvasti tilannekuva henkilöstön kielitaidosta.	Henkilöstöjohtaja
Kielenkäyttölisää voidaan myöntää työntekijöille HR:n ohjeistuksen mukaisesti. Tavoitteena on muuttaa kielenkäyttölisää kannustavammaksi.	Kielenkäyttölisää koskeva ohjeistuksesta ilmenee, että jokaiselle työntekijälle, joka käyttää työtehtävissään aktiivisesti molempia kansalliskieliä, on myönnettävä kielenkäyttölisä.	Henkilöstöjohtaja
Kaikilla työntekijöillä on oltava jatkuvasti mahdollisuus osallistua maksuttomille kansalliskielten kursseille työntekijän ja toimintayksikön tarpeiden mukaisesti.	Maksuttomia kursseja järjestetään niin, että jokainen niille haluava pääsee kurssille.	Henkilöstöjohtaja

Tavoite

Henkilökunnan kielitaito näkyy.

Toimenpide/Menettely	Mittari	Vastuullinen
Jokaisen kielenkäyttölisää saavan työntekijän on osoitettava kielitaitonsa käyttämällä hyväksyttyä	Pinssit tai vastaavat kielitaidon osoittavat tunnukset on määritelty ja ne ovat käytettävissä.	Kaksikielisyyden ohjausryhmä

Toimenpide/Menettely	Mittari	Vastuullinen
pinssiä tai muuta hyväksyttyä tunnusta.	Pinssejä tai vastaavia kielitaitoa osoittavia tunnuksia käytetään jokaisella palvelualueella.	Palvelualuejohtajat

Tukitoiminnot

Hyvinvointialueen johtoryhmän tulee asettaa kaksikielisyyden ohjausryhmä.

Lisäksi jokaisen tehtäväalueen on nimettävä kaksikielisyyden avainhenkilö. Kunkin sektorin avainhenkilöiden tulee verkostoitua sektorikohtaisesti.

Kaksikielisyyden ohjausryhmän tehtävänä on

- johtaa kaksikielisyysohjelman toteuttamista tavalla, joka tukee asiakasturvallisuutta;
- arvioida kaksikielisyysohjelmaa säännöllisesti sekä raportoida tulokset hyvinvointialueen johtoryhmän jäsenelle, joka vastaa kaksikielisyydestä;
- kehittää avainhenkilötoiminnan ohjelmaa, koulutusta ja materiaaleja;
- yhteensovittaa avainhenkilötoimintaa.

Kaksikielisyyden avainhenkilöiden tulee omilla tehtäväalueillaan

- tiedottaa kaksikielisyysohjelmasta ja sen toteuttamisesta;
- tukea lähiesihenkilöitä kaksikielisyyteen liittyvissä kysymyksissä;
- varmistaa, että opasteet sekä asiakkaille suunnattu materiaali ovat saatavilla molemmilla kansalliskielillä;
- kannustaa työntekijöitä käyttämään ruotsia ruotsinkielisten asiakkaiden kanssa.

Asiakkaiden tavara- ja palveluhankinnoissa hankinnasta vastaavan henkilön on varmistettava, että tavara tai palvelu toimii molemmilla kansalliskielillä.

Asiakaspalautetta on kerättävä myös ruotsiksi. Asiakaspalvelua koskevissa kyselyissä on tiedusteltava asiakkaan kielellisten oikeuksien toteutumista.

Tukitoimintoja koskeva toimintasuunnitelma

Tavoite

Työntekijät osallistuvat ruotsinkielisen palvelun kehittämiseen.

Toimenpide/Menettely	Mittari	Vastuullinen
Avainhenkilöverkosto on olemassa.	Jokaisella tehtävä-alueella on nimetty vähintään yksi kaksikielisyiden avainhenkilö.	Palvelualuejohtajat
Avainhenkilöverkoston suunnitelma on olemassa.	Yleiset ohjeet avainhenkilöiden tehtävistä on julkaistu intraan.	Kaksikielisyyden ohjausryhmä
Avainhenkilöiden lähiesimiehet tukevat avainhenkilöiden toimintaa.	Viimeisin avainhenkilöille suunnattu kysely on korkeintaan kaksitoista kuukautta vanha.	Kaksikielisyyden ohjausryhmä
	Viimeisimmässä kaksikielisyyden avainhenkilöille suunnatussa kyselyssä vähintään 90 prosenttia vastaajista ilmoitti olevansa tyytyväisiä tai erittäin tyytyväisiä lähiesimiehiltään saamaansa tukeen ja kannustukseen.	Palvelualuejohtajat

Tavoite

Kaksikielisyysohjelmaa toteutetaan ja arvioidaan.

Toimenpide/Menettely	Mittari	Vastuullinen
Hyvinvointialueen johtoryhmä nimeää kaksikielisuuden ohjausryhmä.	Kaksikielisuuden ohjausryhmä on nimetty.	Hyvinvointialueen johtoryhmä
Kaksikielisyysohjelmaa arvioidaan vuosittain.	Kaksikielisyysohjelma on arvioitu edellisen kalenterivuoden aikana.	Kaksikielisuuden ohjausryhmä
Kaksikielisyysohjelmalle laaditaan täytäntöönpanosuunnitelma.	Kaksikielisyysohjelman täytäntöönpanosuunnitelma on olemassa.	Kaksikielisuuden ohjausryhmä

Tavoite

Työntekijöille on tarjolla täydennyskoulutusta ruotsiksi

Toimenpide/Menettely	Mittari	Vastuullinen
Pakolliset koulutukset tunnustetaan ja ruotsinkielisille koulutuksille on suunnitelma.	Ruotsinkielinen täydennyskoulutussuunnitelma määrittelee, mitkä täydennyskoulutukset ovat pakollisia kullekin ammattiryhmälle.	Henkilöstöjohtaja

Tavoite

Jokaisessa hankintailmoituksessa huomioidaan kaksikielisyyden vaade aina, kun se on hankinnan kohteen määrittelyn kannalta tarpeellista.

Toimenpide/Menettely	Mittari	Vastuullinen
Kilpailutuksista ja hankinnoista vastaaville yksiköille tiedotetaan.	Jokaisessa hankintailmoituksessa kaksikielisyyden vaatimus on yhtenä vertailuperusteena.	Järjestämisen tuen johtaja sekä hankintapäällikkö
Hyvinvointialue varmistaa, että tuote tai palvelu toimii molemmilla kansalliskielillä asiakkaan tarpeiden mukaisesti.	Hyvinvointialueen hankintaohjeista ilmenee, että jokaisen hankinnan vastuuhenkilön on varmistettava, että asiakkaille suunnatut tavarat ja palvelut ovat saatavilla molemmilla kansalliskielillä.	Järjestämisen tuen johtaja sekä hankintapäällikkö

Kansalliskielilautakunta

Kansalliskielilautakunnan tehtävänä on:

- selvittää ja määritellä hyvinvointialueen vähemmistökielellä tarjottavien palvelujen tarvetta;
- seurata näiden palvelujen saatavuutta ja laatua;
- selvitysten, arvioinnin ja seurannan perusteella tehdä aluehallitukselle ehdotuksia toimenpiteiksi kielivähemmistön palvelujen ja palveluketjujen kehittämiseksi sekä henkilöstön kielitaitovaatimuksiksi ja kielitaidon kehittämiseksi.

Hallintosääntö ja talousarvio

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue on kaksikielinen viranomainen, jonka lakisääteinen velvollisuus on turvata suomen- ja ruotsinkielisen väestön yhdenvertaiset kielelliset oikeudet kaikilla palvelualueilla. Palvelut on lain mukaan järjestettävä siten, että asiakas saa ne valintansa mukaan suomeksi tai ruotsiksi ilman, että asiointissa käytetään tulkkia tai käännösapua. Palvelun laatu ei saa riippua siitä, kumpaa kansalliskieltä asiakas käyttää.

Hyvinvointialueella on käytössä kaksikielisyysohjelma ja siihen perustuva toimintasuunnitelma. Kaksikielisyysohjelman toteutusta ohjaa kansalliskielilautakunta yhteistyössä moni- ja kaksikielisuuden ohjausryhmän kanssa, joka linjaa ja koordinoi kaksikielisyysohjelman toimeenpanoa asiakasturvallisuutta vahvistavalla tavalla.

Hyvinvointialueelle on luotu kaksikielisyystyölle rakenteet, joilla varmistetaan kielellisten oikeuksien toteutuminen sekä strategisella että operatiivisella tasolla. Käytännön toimenpiteisiin kuuluvat muun muassa kaksikielisyysohjelman laadinta, seuranta ja toimeenpanon koordinointi, ruotsinkielisen palvelutuotannon kehittäminen, kansalliskielilautakunnan toiminnan tukeminen sekä selkokieliyden ja viittomakielen huomioiminen palveluissa.

Kansalliskielilautakunta seuraa aluevaltuuston päätösten vaikutuksia kielellisten oikeuksien toteutumiseen, arvioi vähemmistökielisten palvelujen tarvetta ja laatua sekä antaa vuosittain aluehallitukselle kertomuksen kielivähemmistön palvelujen toteutumisesta.

Alueella tunnistettuja puutteita ruotsinkielisten palveluiden saatavuudessa pyritään korjaamaan systemaattisesti omavalvonnalla, toimialavastaavien nimeämisellä ja avainhenkilötoiminnan kehittämisellä. Palvelujen toteutumista mitataan asiakaspalautteilla ja kyselyillä kaksikielisyysohjelman toimintasuunnitelman mukaisesti.

– Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen talousarvio 2026 ja taloussuunnitelma 2026–2028

Hyvinvointialuejohtaja johtaa hyvinvointialueen viestintää ja tiedottamista hyvinvointialueen toiminnasta. Aluehallitus hyväksyy yleiset ohjeet viestinnän ja tiedottamisen periaatteista suomeksi ja ruotsiksi. Lisäksi aluehallitus hyväksyy hyvinvointialueen määräysvallassa olevan yhtiön kielellisten palvelujen ja tiedottamisen ohjeistuksen. Aluehallitus nimeää viestinnästä vastaavat viranhaltijat. Viestinnän ensisijainen kanava on yleinen tietoverkko.

Toimielimet luovat omalla toimialallaan edellytyksiä läpinäkyvälle toiminnalle asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa. Aluehallitus, muut toimielimet, hyvinvointialuejohtaja sekä toimialojen johtavat viranhaltijat huolehtivat siitä, että hyvinvointialueen asukkaat ja palvelujen käyttäjät saavat riittävästi tietoja valmisteltavina olevista asioista ja voivat osallistua ja vaikuttaa näiden asioiden valmistelussa. Viestinnässä käytetään selkeää ja ymmärrettävää kieltä ja otetaan huomioon suomen ja ruotsinkielisten sekä muiden tärkeimpien kieliryhmien, mukaan lukien viittomakielisten, tarpeet. Lisäksi viestinnässä huomioidaan saavutettavuus ja esteettömyys.

– 7 § Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hallintosäännössä

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue on kaksikielinen hyvinvointialue, jonka hallinnon ja toiminnan järjestämisessä sekä viestinnässä on otettava huomioon suomen- ja ruotsinkielisten asukkaiden ja palvelujen käyttäjien kielelliset oikeudet. Hyvinvointialueen palvelut on järjestettävä niin, että asukkaita ja palvelujen käyttäjiä pystytään palvelemaan heidän omalla kielellään, suomeksi tai ruotsiksi, kaikilla hyvinvointialueen tehtäväalueilla.

Henkilöstön riittävä suomen ja ruotsin kielen taito on varmistettava. Viranhaltijoilta ja työntekijöiltä vaadittavasta kielitaidosta on voimassa, mitä erikseen on määrätty tai päätetty.

– 70 § 1–2 mom. *Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hallintosäännössä*

Hyvinvointialueen toiminnassa on riittävällä tavalla turvattava laissa säädettyjen kielellisten oikeuksien toteutuminen.

Kun palveluja järjestetään ostopalveluina, tulee hyvinvointialueen sopimuksiin otettavilla määräyksillä varmistaa, että palvelun käyttäjien kielilain mukaiset kielelliset oikeudet toteutuvat vastaavalla tavalla kuin niiden tulee toteutua hyvinvointialueella.

Mikäli ostettava palvelu kohdistuu vain toiseen kieliryhmään, palvelua voidaan antaa ja asiakasviestintä voi tapahtua yksinomaan asianomaisen kieliryhmän kielellä.

– 71 § *Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hallintosäännössä*

Aluevaltuuston ja aluehallituksen kokouskutsut laaditaan sekä suomeksi että ruotsiksi. Kansalliskielilautakunnan kokouskutsu laaditaan ruotsiksi. Muiden toimielinten kokouskutsun kielenä on suomen kieli.

– 139 § 1 mom. *Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hallintosäännössä*

Aluevaltuuston ja aluehallituksen pöytäkirjat laaditaan sekä suomeksi että ruotsiksi. Kansalliskielilautakunnan pöytäkirja laaditaan ruotsiksi. Muiden toimielinten pöytäkirjojen kielenä on suomen kieli.

– 158 § 1 mom. *Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hallintosäännössä*

Oikeusperuste

Suomen perustuslain (731/1999) 17 §:n 1 mom. mukaan Suomen kansalliskielet ovat suomi ja ruotsi. Lain 2 mom. mukaan jokaisen oikeus käyttää tuomioistuimessa ja muussa viranomaisessa asiassaan omaa kieltään, joko suomea tai ruotsia, sekä saada toimituskirjansa tällä kielellä turvataan lailla. Julkisen vallan on huolehdittava maan suomen- ja ruotsinkielisen väestön sivistyksellisistä ja yhteiskunnallisista tarpeista samanlaisten perusteiden mukaan.

Kielilain (423/2003) 10 §:n 1 mom. mukaan valtion viranomaisessa sekä kaksikielisessä hyvinvointialueen ja hyvinvointiyhtymän viranomaisessa ja kaksikielisessä kunnallisessa viranomaisessa jokaisella on oikeus käyttää suomea tai ruotsia. Viranomaisen on lisäksi järjestettävä asiassa kuultavalle mahdollisuus tulla kuulluksi omalla kielellään, suomeksi tai ruotsiksi. 35 §:n 3 mom. mukaan viranomaisten tulee toiminnassaan vaalia maan kielellistä kulttuuriperintöä ja edistää molempien kansalliskielten käyttämistä. Jos olosuhteet sitä edellyttävät, julkisen vallan on ryhdyttävä erityistoimenpiteisiin kansalliskieliin liittyvien sivistyksellisten tai yhteiskunnallisten tarpeiden turvaamiseksi.

Lain sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 5 §:n 1 mom. mukaan (612/2021) sosiaali- ja terveydenhuolto on järjestettävä sekä suomeksi että ruotsiksi kaksikielisen hyvinvointialueen alueella siten, että asiakas saa ne valitsemallaan kielellä, joko suomeksi tai ruotsiksi.

Sosiaalihuoltolain (1301/2014) 4 §:n 1 mom. 5 kohdan mukaan hyvinvointialueen on asiakkaan etua arvioitaessa kiinnitettävä huomiota siihen, miten eri toimintatavat ja ratkaisut parhaiten turvaavat kielellisen taustan huomioimisen.

Hallintolain (434/2003) 9 §:n 1 mom. mukaan viranomaisen on käytettävä asiallista, selkeää ja ymmärrettävää kieltä.

Lain julkisyhteisöjen henkilöstöltä vaadittavasta kielitaidosta (424/2003) 2 §:n mukaan viranomaisen on koulutusta järjestämällä ja muilla henkilöstöpoliittisilla toimilla huolehdittava siitä, että sen henkilöstöllä on riittävä kielitaito viranomaisen tehtävien hoitamiseksi kielilaissa (423/2003) ja muussa lainsäädännössä asetettujen vaatimusten mukaisesti.

Säännöksiä viranomaisten velvollisuudesta antaa palvelua asiakkaan omalla kielellä sisältyy myös **terveyden- ja sosiaalihuoltoa ja pelastustoimea koskevaan erityislainsäädäntöön.**

Hyvinvointialuelain (611/2021) 41 §:n 2 mom. mukaan kaksikielisellä hyvinvointialueella strategiassa tulee huomioida kielellisten oikeuksien toteutuminen hyvinvointialueen palvelujen järjestämisessä ja tuottamisessa. 95 §:n 2 mom. mukaan hallintosäännössä annetaan lisäksi sellaiset tarpeelliset määräykset, joilla turvataan kielilaissa (423/2003) ja muualla laissa säädettyjen kielellisten oikeuksien toteutuminen hyvinvointialueen hallinnossa.